

POSTANOWIENIE

18 marca 2024 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Marcin Krajewski

na posiedzeniu niejawnym 18 marca 2024 r. w Warszawie

w sprawie z powództwa M. T.

przeciwko R. T.

o rozwód,

na skutek wystąpienia przez Sąd Okręgowy w Tarnobrzegu

postanowieniem z 7 lutego 2024 r., I C 133/24,

o oznaczenie sądu właściwego,

odmawia oznaczenia sądu.

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Tarnobrzegu przedstawił na podstawie art. 45 k.p.c. Sądowi Najwyższemu akta sprawy z powództwa M. T. przeciwko R. T. o rozwód celem oznaczenia sądu właściwego do wytoczenia powództwa w sprawie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W sprawie o rozwód właściwość miejscową należy ustalić zgodnie z art. 41 k.p.c. Stanowi on, że powództwo ze stosunku małżeństwa wytacza się wyłącznie przed sądem, w którego okręgu małżonkowie mieli ostatnie wspólne miejsce zamieszkania, jeżeli choć jedno z nich w tym okręgu ma jeszcze miejsce zamieszkania lub zwykłego pobytu. Z braku takiej podstawy wyłącznie właściwy jest

sąd miejsca zamieszkania strony pozwanej, a jeżeli i tej podstawy nie ma - sąd miejsca zamieszkania powoda.

Oznaczenie przez Sąd Najwyższy, w trybie art. 45 k.p.c., sądu właściwego do rozpoznania powództwa będzie uzasadnione dopiero w razie jednoznacznego stwierdzenia, że nie jest możliwe ustalenie właściwości miejscowej sądu na podstawie art. 41 k.p.c. (zob. postanowienie SN z 26 stycznia 2022 r., III CO 125/22). W niniejszej sprawie nie można stwierdzić, że żadna ze stron nie ma miejsca zamieszkania ani zwykłego pobytu w Polsce. Z uzasadnienia pozwu wynika, że małżonkowie aktualnie zamieszkują w Niemczech. Jednocześnie oświadczone w nim, że powód posiada w Polsce zwykłe miejsce pobytu w S. i podano stosowny adres. Z uwagi na tę okoliczność konieczne jest zweryfikowanie przez Sąd Okręgowy, czy w niniejszej sprawie nie zachodzą podstawy ustalenia właściwości miejscowej na zasadach ogólnych, a w szczególności, czy powód nie posiada miejsca zwykłego pobytu w rozumieniu art. 41 k.p.c., które było ostatnim wspólnym miejscem zamieszkania stron w Polsce. W braku jednoznacznego ustalenia niewystępowania przesłanki zwykłego pobytu (art. 41 zd. 1 *in fine* k.p.c.) nie ma podstaw do oznaczenia sądu właściwego w trybie określonym w art. 45 k.p.c. (zob. postanowienia SN z 27 kwietnia 2021 r., II CO 34/21, z 29 października 2021 r., IV CO 232/21, z 27 lutego 2023 r., III CO 1254/22, z 11 stycznia 2024 r., III CO 1098/23).

Mając powyższe na względzie, Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.

[SOP]

[ał]